Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
L-sarja

2024/920

22.3.2024

KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) 2024/920,

annettu 13 päivänä joulukuuta 2023,

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/2402 täydentämisestä teknisillä sääntelystandardeilla, joissa täsmennetään vastuiden kehitykseen liittyvät laukaisevat tekijät ja kyseisten laukaisevien tekijöiden kalibrointiperusteet

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon yleisestä arvopaperistamista koskevasta kehyksestä ja erityisestä kehyksestä yksinkertaiselle, läpinäkyvälle ja standardoidulle arvopaperistamiselle sekä direktiivien 2009/65/EY, 2009/138/EY ja 2011/61/EU ja asetusten (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta 12 päivänä joulukuuta 2017 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/2402 ([1]) ja erityisesti sen 26 c artiklan 5 kohdan kuudennen alakohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Asetuksen (EU) 2017/2402 26 c artiklan 5 kohdan kolmannen alakohdan a alakohdassa tarkoitettujen menneisyyttä tarkastelevien laukaisevien tekijöiden soveltamiseksi on tarpeen täsmentää lähtökohta, josta alkaen joko laiminlyötyjen vastuiden kumulatiivisen määrän nouseminen tai kumulatiivisten tappioiden nouseminen mitataan. Mittauksen lähtökohtana olisi pääsääntöisesti pidettävä liiketoimen sulkemispäivää. Voi kuitenkin olla tapauksia, joissa liiketoimen sulkemispäivää ei voida käyttää lähtökohtana, esimerkiksi silloin, kun liiketoimi sisältää sulkemispäivää seuraavan täydennysjakson tai ennalta määritetyn ajanjakson, jonka aikana arvopaperistettua salkkua valmistellaan. Sen vuoksi on tarpeen vahvistaa kyseisiä tapauksia koskevat erityissäännöt.

(2) Etuoikeusluokan irrottamispiste (D) määrittää kohdan, jossa kyseisen etuoikeusluokan pääoma on menetetty kokonaan arvopaperistetun kannan tappioiden vuoksi. Kun suojattu etuoikeusluokka alkaa kantaa tappioita, irrottamispiste pienenee vastaavasti. Jotta voidaan estää se, ettei erillisen takauksen tarjoavia etuoikeusluokkia ole jo kuoletettu, kun liiketoimen päättyessä syntyy merkittäviä tappiota, asetuksen (EU) 2017/2402 26 c artiklan 5 kohdan kolmannen alakohdan b alakohdassa tarkoitettu toinen menneisyyttä tarkasteleva laukaiseva tekijä olisi kytkettävä ylimmän suojatun etuoikeusluokan irrottamispisteen alentamiseen, jotta ylimmän suojatun etuoikeusluokan tarjoama erillinen takaus suhteessa alullepanijan säilyttämiin ylempiin etuoikeusluokkiin voidaan taata liiketoimen koko elinkaaren ajan. Samasta syystä asetuksen (EU) 2017/2402 26 c artiklan 5 kohdan kolmannen alakohdan c alakohdassa tarkoitetun tulevaisuutta tarkastelevan laukaisevan tekijän olisi toteuduttava, jos arvopaperistettujen vastuiden kannan odotettu kehitys heikkenee, kun arvopaperistamisen keskittymäriski kasvaa ajan myötä tai kun keskittymäriskiltään vähäisemmissä liiketoimissa kyseisen arvopaperistettujen vastuiden kannan keskimääräinen luottoluokka heikkenee ajan myötä.

(3) Vahvasti keskittynyt arvopaperistettujen vastuiden kanta lisää suurten tappioiden riskiä arvopaperistamisessa. Koska keskittymäriski on yleisempi sellaisissa arvopaperistettujen vastuiden kannoissa, joiden hajautuneisuus on alhainen, on tarpeen vahvistaa arvopaperistettujen vastuiden kannan vähimmäishajautuneisuuden raja-arvo, joka mitataan kannassa olevien vastuiden tosiasiallisen lukumäärän perusteella. Niissä tapauksissa, joissa keskittymäriski on vähäisempi, tulevaisuutta tarkastelevaan laukaisevaan tekijään olisi sovellettava arvopaperistetun salkun keskimääräistä luottoluokkaa. Laukaisevan tekijän määrittämiseksi arvopaperistetun salkun luottoluokka olisi mitattava arvopaperistamisen alullepanosta lähtien.

([1]) EUVL L 347, 28.12.2017, s. 35.

(4) Koska ei ole mahdollista laatia kaikkiin liiketoimiin sovellettavaa yhtä kaikenkattavaa kalibrointia ottaen huomioon arvopaperistettujen salkkujen tyyppien ja rakenteiden vaihtelevuus taseen arvopaperistamisissa, on tarpeen vahvistaa kriteerit asetuksen (EU) 2017/2402 26 c artiklan 5 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitettujen vastuiden kehitykseen liittyvien laukaisevien tekijöiden tasojen määrittämiseksi. Jotta voidaan varmistaa, ettei ole huomattavaa riskiä siitä, että erillisen takauksen tarjoavia etuoikeusluokkia kuoletetaan siinä määrin, ettei liiketoimen päättyessä ilmeneviä merkittäviä tappioita pystyttäisi kattamaan riittävästi, näiden kriteerien vahvistamisessa olisi noudatettava varovaisuutta. Tätä varten arvopaperistamisen osapuolten olisi testattava menneisyyttä tarkastelevien laukaisevien tekijöiden tehokkuus takapainotetussa tappiojakaumaskenaariossa ottaen huomioon liiketoimen koko maturiteetin ajalta odotetut tappiot sen sulkemispäivänä.

(5) Jotta ei puututtaisi olemassa oleviin sopimuksiin, jotka on tehty ennen kuin pakolliset vastuiden kehitykseen liittyvät laukaisevat tekijät ja niiden kalibrointikriteerit on määritetty, on tarpeen säätää liikkeessä olevia taseen YLS-arvopaperistamisia koskevista siirtymäjärjestelystä.

(6) Tämä asetus perustuu Euroopan pankkiviranomaisen komissiolle toimittamiin teknisten sääntelystandardien luonnoksiin.

(7) Euroopan pankkiviranomainen on järjestänyt avoimet julkiset kuulemiset teknisten sääntelystandardien luonnoksista, joihin tämä asetus perustuu, analysoinut niihin mahdollisesti liittyviä kustannuksia ja hyötyjä sekä pyytänyt neuvoja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1093/2010 ([2]) 37 artiklan mukaisesti perustetulta pankkialan osallisryhmältä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) ’ylimmällä suojatulla etuoikeusluokalla’ arvopaperistamisessa tappioiden jakautumisen kannalta vahvinta etuoikeusluokkaa, jolla on luottosuojasopimuksen mukainen hyväksyttävä luottosuoja;

2) ’luottoriskiluokalla’ arvopaperistetun salkun segmenttiä, johon vastuut kyseisestä salkusta on luokiteltu 4 artiklan 5 kohdan mukaisesti ja johon liittyy luottoriskikriteerien perusteella mitattu luottoriski, kun kuhunkin toisensa poissulkevaan segmenttiin liittyy suurempi tai pienempi luottoriski kuin toiseen segmenttiin;

3) ’takapainotetulla tappiojakaumaskenaariolla’ skenaariota, jossa kaksi kolmasosaa liiketoimen koko maturiteetin ajalta odotettujen tappioiden absoluuttisesta määrästä liiketoimen sulkemispäivänä tapahtuu sen odotettavissa olevan maturiteetin viimeisellä kolmanneksella.

2 artikla

Arvopaperistetun salkun jäljellä olevan määrän täsmentäminen asetuksen (EU) 2017/2402 26 c artiklan 5 kohdan kolmannen alakohdan a alakohdassa tarkoitettujen menneisyyttä tarkastelevien laukaisevien tekijöiden osalta

1. Sovellettaessa asetuksen (EU) 2017/2402 26 c artiklan 5 kohdan kolmannen alakohdan a alakohdassa tarkoitettuja menneisyyttä tarkastelevia laukaisevia tekijöitä, arvopaperistetun salkun jäljellä oleva määrä on liiketoimen sulkemispäivänä jäljellä oleva määrä, lukuun ottamatta 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja tapauksia.

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1093/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 12).

2. Jos arvopaperistaminen sisältää täydennysjakson, arvopaperistetun salkun jäljellä olevan määrä on alempi seuraavista:

a) jäljellä oleva määrä liiketoimen sulkemispäivänä;

b) jäljellä oleva määrä täydennysjakson lopussa.

3. Jos arvopaperistamiseen sisältyy ennalta määritetty ajanjakso, jonka aikana arvopaperistettujen vastuiden salkkua valmistellaan ja joka alkaa liiketoimen sulkemispäivästä, ja luottosuojasopimusta sovelletaan liiketoimen päättymispäivästä alkaen, arvopaperistetun salkun jäljellä oleva määrä on

a) ennalta määritetyn valmisteluajanjakson aikana luottosuojasopimuksessa kyseisen ennalta määritetyn ajanjakson lopussa sallittu arvopaperistettujen vastuiden enimmäismäärä;

b) ennalta määritetyn valmisteluajanjakson päätyttyä kyseisen ennalta määritetyn ajanjakson lopussa jäljellä oleva määrä.

4. Sovellettaessa 1–3 kohtaa luottosuojasopimuksen osapuolten on laskettava laiminlyötyjen vastuiden kumulatiivisen määrän nouseminen tai kumulatiivisten tappioiden nouseminen liiketoimen sulkemispäivästä alkaen.

3 artikla

Asetuksen (EU) 2017/2402 26 c artiklan 5 kohdan kolmannen alakohdan b alakohdassa tarkoitetun toisen menneisyyttä tarkastelevan laukaisevan tekijän soveltamisen täsmentäminen

1. Luottosuojasopimuksen osapuolten on asetettava raja-arvo Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 ([3]) 256 artiklan 2 kohdan mukaisesti lasketun ylimmän suojatun etuoikeusluokan irrottamispisteen alentamisprosentille kyseisen etuoikeusluokan tasosta liiketoimen sulkemispäivänä tai, jos arvopaperistamiseen sisältyy ennalta määritetty ajanjakso, jonka aikana arvopaperistettujen vastuiden salkkua valmistellaan, kyseisen ennalta määritetyn valmisteluajanjakson lopussa.

2. Asetuksen (EU) 2017/2402 26 c artiklan 5 kohdan kolmannen alakohdan b alakohdassa tarkoitetun toinen menneisyyttä tarkasteleva laukaisevan tekijän on toteuduttava jonakin ajankohtana liiketoimen sulkemispäivän jälkeen, jos irrottamispisteen aleneminen ylittää tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti määritetyn raja-arvon.

4 artikla

Asetuksen (EU) 2017/2402 26 c artiklan 5 kohdan kolmannen alakohdan c alakohdassa tarkoitetun tulevaisuutta tarkastelevan laukaisevan tekijän soveltamisen täsmentäminen

1. Tulevaisuutta tarkasteleva laukaiseva tekijä määritetään tämän artiklan 2 tai 4 kohdan mukaisesti riippuen siitä, mikä on asetuksen (EU) N:o 575/2013 259 artiklan 4 kohdan mukaisesti laskettujen vastuiden efektiivinen lukumäärä (N) liiketoimen sulkemispäivänä.

2. Jos N on alle 100, luottosuojasopimuksen osapuolten on asetettava raja-arvo yksittäisiin velallisiin kohdistuvien suurimpien arvopaperistettujen vastuiden lukumäärälle, joka lasketaan 3 kohdan mukaisesti.

([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 1).

Tulevaisuutta tarkasteleva laukaiseva tekijä toteutuu minä tahansa ajankohtana, jolloin 3 kohdan mukaisesti laskettu yksittäisiin velallisiin kohdistuvien suurimpien arvopaperistettujen vastuiden lukumäärä alittaa ensimmäisen alakohdan mukaisesti määritetyn raja-arvon.

3. Arvopaperistamisen osapuolten on määritettävä 2 kohdassa tarkoitettu yksittäisiin velallisiin kohdistuvien suurimpien arvopaperistettujen vastuiden lukumäärä noudattamalla seuraavia ohjeita seuraavassa järjestyksessä:

a) niiden on konsolidoitava samaan velalliseen kohdistuvat useat vastuut ja käsiteltävä niitä yhtenä vastuuna;

b) niiden on lajiteltava yksittäisiin velallisiin kohdistuvat konsolidoidut vastuut alenevassa järjestyksessä niiden jäljellä olevan määrän mukaan;

c) niiden on laskettava yhteen yksittäisiin velallisiin kohdistuvien konsolidoitujen vastuiden jäljellä olevat määrät alenevassa järjestyksessä suurimmasta vastuusta alkaen;

d) c alakohdassa tarkoitettu määrien yhteenlasku lopetetaan ennen kuin seuraavan vastuun lisäämisen tuloksena kokonaismäärä olisi suurempi kuin ylimmän suojatun etuoikeusluokan ja sitä alempien etuoikeusluokkien jäljellä olevien määrien summa.

4. Jos N on vähintään 100, luottosuojasopimuksen osapuolten on asetettava raja-arvo kasvulle seuraavien suhdelukujen suhteen: 8 kohdan mukaisesti määritetyn korkeampien luottoriskiluokkien jäljellä oleva määrä jaettuna kaikkien arvopaperistettujen vastuiden jäljellä olevalla kokonaismäärällä, jäljempänä 'korkeampi luottoriskiluokkasuhde', suhteessa vastaavaan suhdelukuun liiketoimen sulkemispäivänä.

Tulevaisuutta tarkasteleva laukaiseva tekijä toteutuu, kun ensimmäisen alakohdan mukaisesti määritetty kynnysarvo ylittyy minä tahansa ajankohtana.

5. Luottosuojasopimuksen osapuolten on esitettävä liiketoimea koskevissa asiakirjoissa selkeästi kriteerit vastuiden luokittelemiseksi luottoriskiluokkiin.

Ensimmäistä alakohtaa sovellettaessa luottosuojasopimuksen osapuolten on määritettävä luottosuojasopimuksessa yksittäisten luottoriskiluokkien väliset erot perustuen seuraaviin:

a) asetuksen (EU) N:o 575/2013 170 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetut luokat, jos alullepanija soveltaa IRB-menetelmää kyseisen asetuksen kolmannen osan II osaston 3 luvun mukaisesti määrittääkseen arvopaperistettujen yritysvastuiden luottoriskiä koskevat omien varojen vaatimukset, lukuun ottamatta b alakohdassa tarkoitettuja erityiskohteiden rahoituksiin liittyviä vastuita, laitoksia, valtioita ja keskuspankkeja;

b) asetuksen (EU) N:o 575/2013 170 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut luokat, jos alullepanija soveltaa IRB-menetelmää kyseisen asetuksen kolmannen osan II osaston 3 luvun mukaisesti määrittääkseen sellaisten arvopaperistettujen vastuiden luottoriskiä koskevat omien varojen vaatimukset, joita kohdellaan erityiskohteiden rahoituksiin liittyvinä vastuina ja joihin sovelletaan kyseisen asetuksen 153 artiklan 5 kohdassa säädettyjä menetelmiä;

c) asetuksen (EU) N:o 575/2013 170 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitetut luokat ja ryhmät, jos alullepanija soveltaa IRB-menetelmää kyseisen asetuksen kolmannen osan II osaston 3 luvun mukaisesti määrittääkseen sellaisten arvopaperistettujen vastuiden luottoriskiä koskevat omien varojen vaatimukset, joita kohdellaan vähittäisvastuina;

d) kaikissa muissa tapauksissa noudatetaan alullepanijan tilinpäätöksissään soveltamaa sovellettavaa tilinpäätössäännöstöä.

6. Luottosuojasopimuksen osapuolten on luokiteltava seuraavat vastuut 5 kohdan mukaisesti määritetyistä luottoriskiluokista korkeampiin luottoriskiluokkiin:

a) kaikki asetuksen (EU) N:o 575/2013 178 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut maksukyvyttömyystilassa olevat vastuut;

b) kaikki saatavat luottohäiriöiseltä velalliselta;

c) kaikki muut vastuut, joihin liittyy luottosuojasopimuksen mukaan korkeampi luottoriski, lukuun ottamatta a ja b alakohdassa tarkoitettuja vastuita.

Luottosuojasopimuksen osapuolten on jätettävä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun luokituksen ulkopuolelle kaikki vastuut, joihin on kohdistunut luottosuojasopimuksen mukainen luottotapahtuma ja joista on suoritettu luottosuojan väli- tai loppumaksu, mikä on vähentänyt suojatun etuoikeusluokan ja sitä alempien etuoikeusluokkien kokonaismäärää.

7. Jos arvopaperistettuihin vastuisiin sisältyy useampi kuin yksi 5 kohdan a–d alakohdassa tarkoitetuista vastuuryhmistä, luottosuojasopimuksen osapuolten on luokiteltava vastuut kunkin tällaisen 5 kohdan mukaisesti määritetyn ryhmän osalta korkeampiin luottoriskiluokkiin.

8. Sovellettaessa 4 kohtaa korkeampien luottoriskiluokkien jäljellä oleva määrä on kaikkien 6 ja 7 kohdan mukaisesti luokkiin jaoteltujen arvopaperistettujen vastuiden jäljellä olevien määrien summa.

5 artikla

Kriteerit asetuksen (EU) 2017/2402 26 c artiklan 5 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitettujen laukaisevien tekijöiden tason asettamiseksi

Luottosuojasopimuksen osapuolten on asetettava asetuksen (EU) 2017/2402 26 c artiklan 5 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitetuille vastuiden kehitykseen liittyville laukaiseville tekijöille raja-arvot tasolle, jolla varmistetaan, että kaikki seuraavat kriteerit täyttyvät:

a) laukaisevat tekijät toteutuvat ennen kuin luottosuojan tarjoavia etuoikeusluokkia on kuoletettu siinä määrin, ettei kyseisillä etuoikeusluokilla pystytä kattamaan liiketoimen maturiteetin lopussa ilmeneviä merkittäviä tappioita;

b) menneisyyttä tarkastelevien laukaisevien tekijöiden osalta kyseisten laukaisevien tekijöiden tehokkuutta on testattu takapainotetussa tappiojakaumaskenaariossa;

c) jos alullepanija soveltaa asetuksen (EU) N:o 575/2013 kolmannen osan II osaston 5 lukua määrittääkseen arvopaperistamiseen liittyvää vastuutaan koskevat omien varojen vaatimukset, sekä koko voimassaoloajalta odotettavissa olevien tappioiden laskelmat että takapainotetussa tappiojakaumaskenaariossa tehtävät oletukset ovat yhdenmukaisia kyseisen asetuksen 245 artiklan mukaisessa merkittävän ja oikeasuhteisen riskinsiirron arvioimisessa käytettyjen laskelmien ja oletusten kanssa.

6 artikla

Liikkeessä olevat taseen YLS-arvopaperistamiset, jotka sisältävät etuoikeusjärjestyksestä poikkeavia maksuja

Alullepanijat ja erillisyhtiöt voivat käyttää edelleen taseen YLS-arvopaperistamisista, joissa on asetuksen (EU) 2017/2402 26 c artiklan 5 kohdan kolmannen alakohdan mukaisia etuoikeusjärjestyksestä poikkeavat maksuja ja vastuiden kehitykseen liittyviä laukaisevia tekijöitä ja joista on ilmoitettu Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle kyseisen asetuksen 27 artiklan 1 kohdan mukaisesti ennen 11 päivää huhtikuuta 2024, nimitystä ”YLS” tai ”yksinkertainen, läpinäkyvä ja standardoitu” tai nimitystä, jossa suoraan tai välillisesti viitataan kyseisiin termeihin, noudattamatta tämän asetuksen 1–5 artiklassa säädettyjä vaatimuksia edellyttäen, että kyseiset arvopaperistamiset ovat kyseisen asetuksen 18 artiklan mukaisia.

7 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 13 päivänä joulukuuta 2023.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN